

13.12.2024

Laura Ihamäki

Vaikutusarvio liittymismaksu- uudistuksesta

Sähkömarkkina- ja kantaverkkotoimikunta 13.12.2024

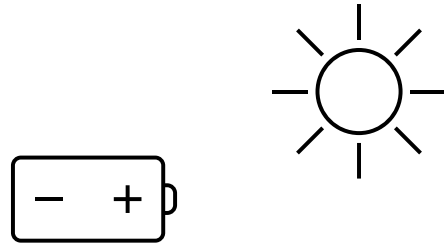
FINGRID

Vaikutusarvioselvitys

- Liittymismaksu-uudistuksesta saadun sidosryhmäpalautteen perusteella Fingrid päätti teettää ulkopuolisena selvityksenä vaikutusarvion esittämästään
- Tekijäksi valittiin kilpailutuksen perusteella TkT Juha Vanhanen, Centrocampista Oy
- Ohjausryhmässä Fingridiltä Petri Parviainen, Laura Ihamäki ja Juha Hiekkala sekä TEM:n Arto Rajala
- Selvityksen kesto 10-12/2024
- Selvitys koostui kirjallisuusselvityksestä, kahdenvälisistä haastatteluista (12 kpl) sekä kahdesta ryhmähaastattelutilaisuudesta, jotka järjestettiin marraskuussa

Liittymismaksu-uudistuksen vaikutukset eri hanketyyppeihin

	110 / 220 kV		400 kV	
	Osuus investoinnista, %	Lisäkustannus, €/MWh	Osuus investoinnista, %	Lisäkustannus, €/MWh
Aurinkovoima	4,0 %	1,53	2,0 %	0,77
Tuulivoima	1,3 %	0,41	0,6 %	0,20
Sähköakku	2,9 %		1,4 %	
Sähkökattila	20,0 %	0,71	10,0 %	0,35
Vedyn tuotanto	1,3 %	0,32	0,7 %	0,16
Datakeskus	0,2 %		0,1 %	

Hanketyyppi	Vaikutus yksittäisen hankkeen kannattavuuteen	Ohjausvaikutus siihen, missä hankkeet toteutuvat	Vaikutus kokonais-potentiaalin toteutumiseen
Aurinkovoima	Merkittävä	Kyllä; syynä parempi kannattavuus kulutus- ja tasapainoisilla alueilla	Vähäinen, sillä hankevalmisteluja paljon kulutus- ja tasapainoisilla alueilla
Tuulivoima	Vähäinen	Vähäinen, muut tekijät kertaluokkaa isompia	Erittäin vähäinen
Akkuvarastot	Kohtalainen	Kyllä, sijoituspaikka valittavissa melko joustavasti	Ei vaikutusta
Sähkökattilat	Kohtalainen	Ei, sillä lämmön tarve määrää sijainnin	Erittäin vähäinen; voi korvautua osin lämpöpumpuilla
Vedyntuotanto ja sähköintensiivinen teollisuus	Vähäinen	Vähäinen, muut tekijät kertaluokkaa isompia	Ei vaikutusta
Datakeskukset	Olematon	Ei, muut tekijät kertaluokkaa isompia	Ei vaikutusta

Tarkastellut vaihtoehtoiset tariffimallit

Taulukko 5. Arvio maksujen jakautumisista eri vaihtoehdoissa, kun kaikissa vaihtoehdoissa kerätään sama kokonaissumma 2026-2030.

	Alueelliset liittynän tehomaksut, M€	Maksut jos alueellinen anto/otto-maksu, M€	Maksut jos alueellinen teho-maksu, M€
Kulut	26,9 %	49,5 %	39,6 %
Sähkökattilat	30	5	10
Vedyn tuotanto	8	5	3
Datakeskukset ja teollisuus	24	21	10
Muu kulutus (sis. liikenne ja kotital.)	0	3	4
Tuotanto	71,0 %	50,5 %	59,6 %
Tuulivoima	117	31	30
Aurinkovoima	45	3	12
Sähkövarastot	2,1 %	0,0 %	0,8 %
Akkuvarastot	5	0	1
Uudet liittäjät yhteensä 2026-2023	229	67	70
Uudet liittäjät keskimäärin vuodessa	46	13	14
Muut verkon käyttäjät yhteensä 2026-2031	0	161	159
Muut verkon käyttäjät keskimäärin vuodessa	0	32	32

EU:n komission asetus (EU) N:o 838/2010 määrittää sallitun vaihteluvälin tuotannon siirtomaksuille jäsenmaissa. Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa sallittu vaihteluväli on 0 – 1,2 €/MWh.

Työssä arvioitiin, että ohjausvaikutuksella voitaisiin välttää yksi 400 kV:n siirtoyhteys pohjoisesta etelään vuosina 2026-2030.

Tällöin saavutettu säästö (400 M€) olisi selvästi suurempi kuin liittynän tehomaksulla viidessä vuodessa kerättävä rahasumma (229 M€).

Tämä säästö tarkoittaisi verkkohinnoittelun valvontaperiaatteiden perusteella keskimäärin 25 M€/v vähemmän kerättäviä kantaverkkomaksuja verrattuna tilanteeseen ilman ohjausvaikutusta.

Yhteenveto vaikutusarvioselvityksestä

- Vaikutusarvioselvityksessä tarkasteltiin liittynän tehomaksun käyttöönoton vaikutuksia kantaverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa Fingridin kesäkuun 2024 esityksen mukaisesti
- Tarkastelun kohteena oli eri hanketyypit: aurinkovoima, tuulivoima, sähköakkuvarastot, sähkökattilat, vedyn tuotanto ja sähköintensiivinen teollisuus sekä datakeskukset
- Hankkeiden kokonaispotentiaaliin toteutumiseen liittymismaksu-uudistuksen vaikutukset jäävät maltilliseksi, vaikka yksittäisiin hankkeisiin uudistuksella on vaikutuksia
  - Eniten vaikutusta tuotantopainotteisilla alueilla sijaitsevien aurinkovoimahankkeiden kannattavuuteen. Aurinkovoiman kokonaispotentiaalin toteutumiseen uudistuksella on ainoastaan vähäinen vaikutus, sillä kulutus- ja tasapainoisilla alueilla on valmistelussa erittäin runsaasti hankkeita, mikä mahdollistaa valtakunnallisen kokonaispotentiaalin toteutumisen.
  - Kohtalainen vaikutus sähköakkuvarastojen kannattavuuteen ja sijoittumiseen, muttei vaikutusta niiden kokonaispotentiaaliin
  - Muihin hanketyyppeihin erittäin vähäinen vaikutus tai ei vaikutusta lainkaan sekä kokonaispotentiaalin että sijoittumisen osalta
- Kokonaisuutena uudistuksella positiivinen vaikutus, saavutetut säästöt suuremmat kuin aiheutetut kustannukset (vuosina 2026-2030 arviolta 400 M€ säästöjä, 230 M€ kustannuksia)
- Uudistus myös hieman keventäisi kulutuksen maksurasitetta kantaverkkomaksuista (nykyisin kulutus kattaa valtaosan)
- Jos uudistusta ei toteuteta suurjännitteiseen jakeluverkkoon tuleviin liityntöihin, saavutetut säästöt ja aiheuttamisperiaatteen toteutuminen jäisivät pienemmäksi